

Nieuwsbrief

Vereniging voor Meditatie vanuit de Christelijke Traditie

Reiziger, er is geen weg, je maakt de weg terwijl je voortgaat

September 2019

Inhoud

- Bericht van de stuurgroep
Joost van Buuren 2
- Afscheidswaarden van onze voorzitter Jan Tünnissen 3
- Impressie van bijeenkomst in Den Haag met Br. John Martin Sahajananda
René van Schie 4
- Overpeinzing
Maria van den Hamsvoord 8
- Basisbegrippen Christelijke mantrameditatie (III): de rol van het ego
Toine van Os 10
- Jaar 4 – lesbrief 16 Je ware naam horen 13
Kim Nataraja
- Agenda 2019/2020 15
- Colofon 16

Omslag: monument voor de pelgrim op de hoogte El Perdón, Navarra, Spanje

www.dondeviajamos.com

Tekst: uit het gedicht: *Caminante, no hay camino* van Antonio Machado (1875-1939)

Bericht van de stuurgroep

Tijdens en na de Algemene Ledenvergadering in dit voorjaar werd de vraag gesteld: wie of wat is de Vereniging Meditatie vanuit de Christelijke Traditie? De befaamde identiteitsvraag! Concreet toegespitst: hoe centraal staan de mantrameditatie en het gedachtengoed van John Main? Zijn we in de praktijk niet breder georiënteerd en zou het niet goed zijn dit ook uit te stralen?

De visiewerkgroep binnen onze Vereniging heeft zich deze zomer in deze vraag verdiept. We kwamen tot de slotsom dat meditatie er voor ons is om vol aandacht ruimte te scheppen voor Gods genade en de werking van de Heilige Geest in ons leven. En er zijn vele wegen om daarvoor ontvankelijk te zijn. En langs de weg van de meditatie en de contemplatie staan vele wegwijzers! Het zijn de beroemde mystieke 'leraren en leraressen' wier geschriften ons dagelijks inspireren, zoals Etty Hillesum, John Main, Thomas Keating, Thomas Merton, Simone Weil en Dorothee Sölle. Wij hoeven niet voor één van hen te kiezen: ze wijzen allen in één richting. Dat is de richting waarin de Ene ons helpt ons beperkte ik los te laten, zijn liefde te ervaren en vrij te zijn. Ze maken duidelijk dat de weg geen einddoel heeft, maar dat de meditatieve weg zelf het doel is. Het antwoord op de hier boven gestelde vragen is dus: John Main en de mantrameditatie blijven belangrijk, maar zijn niet het enige. En ja: we zijn breder georiënteerd dan de mantrameditatie en willen dat ook uitstralen.

Het is met dankbaarheid voor alles wat hij heeft gedaan voor onze vereniging, maar ook met een licht gevoel van ontheemd zijn dat we deze maand afscheid nemen van onze voorzitter Jan Tünnissen. De stuurgroep bestaat nu nog maar uit twee personen. We zoeken nu met urgentie naar een nieuwe voorzitter. Jan schrijft hieronder een terugblik op zijn twee jaar als voorzitter.

In deze Nieuwsbrief tref je voorts een impressie aan van een voordracht van Brother John Martin Sahajananda waarin hij de Vedische traditie en de filosofie van Christus vergelijkt. Eén van een hele serie die Br. John voor ons heeft gehouden in de week dat hij van 27 augustus tot 4 september in Nederland was. Het was een heel inspirerende week waarin velen Br. John hebben kunnen ontmoeten. Hoofdstuk 5 van het boekje *'You are the Light'* van Br. John volgt in het kerstnummer. Van de serie 'Basisbegrippen van de Christelijke mantrameditatie' van Toine van Os plaatsen we nu hoofdstuk III 'De rol van het ego'.

Toine van Os heeft aangeboden onze financiën te regelen. Wij maken van zijn aanbod dankbaar gebruik. Het betekent een taakverlichting voor het bestuur, heel fijn!

Joost van Buuren

Afscheidswoord van onze voorzitter Jan Tünnissen

Na een kleine twee jaar is het moment voor mij aangebroken om te stoppen met het voorzitterschap van de MvCT. De afgelopen twee jaar heb ik een meditatieavond van bijna alle groepen van onze meditatievereniging mogen meemaken. Hoewel de thematiek, in christelijke zin, verschillend was, bleek dat bij de grote meerderheid de meditatie in het leven ingebouwd is. Met voldoening reed ik in de avond terug naar Hilversum. Ook het aantal deelnemers op de Algemene Leden Vergaderingen in Hilversum was stimulerend.

Helaas moet ik u nu mededelen dat ik vanwege de liturgische en pastorale taken niet meer in staat ben om het voorzitterschap van de MvCT naar behoren te vervullen c.q. continueren. Tijdens onze vakantie, waarin To en ik in alle rust de chemins/caminos naar Santiago met de daarbij de bekende plaatsen hebben bezocht, kwamen we tot de conclusie dat we een stapje terug moesten zetten.

Terugkijkend op de laatste twee jaar ben ik blij dat er diverse gesprekken geweest zijn met de WCCM c.q. met Laurence Freeman, José Pype en Sicco Claus, met als doel tot een nauwere samenwerking te komen met onze medezusters en broeders van WCCM-Nederland. Een samenwerkingsverband zit er helaas niet in maar we streven er wel naar om elkaars bijeenkomsten bij te wonen en dat men zich kan abonneren op elkaars nieuwsbrieven.

Persoonlijk komt bij mij steeds meer de gedachte op dat we niet, en ik zeg niet te veel binnen het gebied van de contemplatie rationeel bezig moeten zijn. In onze samenleving staat, ik noem het maar de egomanie, meer en meer centraal. En dat is de doodsteek voor de contemplatie c.q. meditatie. Als we twee maal per dag de discipline kunnen opbrengen om 20 à 25 minuten te mediteren zullen we merken dat door het "stille-gebed" ons mededogen tot onze medemens meer en meer groeit; dat we die mensen werkelijk mogen ontvangen die we in de regel niet willen accepteren. Dat wil niet zeggen dat wij een emotionele genegenheid voor hen moeten ontwikkelen.

Ik dank U allen hartelijk voor het in mij gestelde vertrouwen en wens u allen Zijn Vrede in onze harten.

Hartelijke groet,

Jan Tünnissen

Impressie bijeenkomst met brother John Martin

(Den Haag 29 augustus 2019)

René van Schie

Vooraf benadrukt Br. John het onderscheid tussen *wijsheidstradities* (o.a. Hindoeïsme, Boeddhisme) en *profetische tradities* (Jodendom, Christendom, Islam, Bahai). Christus heeft een brug geslagen tussen beide.

Br. John beschrijft de 4 staten van bewustzijn onder verwijzing naar de ***Mundukya Upanishad***:

1. **Wakende staat:** individueel bewustzijn
Identificatie met lichaam, individu centraal, veel andere individuen, *'aarde'-staat*; de mens verwacht hulp van God
2. **Droomstaat:** collectief bewustzijn
Op zoek en leven naar idealen en hogere doelen, die uit het verleden voortkomen. Bijv. de diverse godsdiensten, maar ook ideologieën e.d.. Komen uit verleden die geprojecteerd worden in de toekomst. Niet origineel, mechanisch, niet vrij
Horen bij een groep met uitsluiting van anderen, andere groepen
'Wolken'-staat: God is schepper; mensen zijn schepselen
God geeft wetten, waar gelovigen zich aan moeten houden
3. **Diepe slaap:** universeel bewustzijn
Deze staat niet (alleen) fysiek interpreteren!
Er is geen verleden en geen toekomst, maar alleen het heden dat vrij is, origineel, creatief.
Er zijn geen andere individuen en groepen
God is in jou en jij bent in God
'Maan'-staat: lege staat, niet geregeerd door tijd en plaats
4. **Goddelijk bewustzijn - Turiya**
gekenmerkt door waarheid en eenheid
'Zon'- staat

N.B. Alle staten zijn waar. De eerste 3 staten zijn echter eindig, met een begin en een eind.

Br. John beschrijft hoe in zijn visie **Jezus** zich soortgelijk in 4 stappen heeft gerealiseerd:

1. Aarde - Jezus is geboren als mens/individu
2. Wolken - Door zijn besnijdenis is hij lid geworden van het Joodse volk/geloof in de traditie van het oude testament. De God van de Joden legt zijn wil op via wetten; moeizame relatie.
3. Maan - Doop door Johannes markeert stap naar nieuw convenant – Gij zijt mijn geliefde zoon, in U heb ik mijn welbehagen.(Matth. 3:17)
Muur tussen Joden en andere volken valt weg
God is universeel. God van stilte en vrijheid; immanent; in hart van de mensen
In traditie van Nieuwe Testament, waarin God – anders dan in Oude Testament – slechts een enkele keer (bij de doop in de Jordaan) spreekt
Jezus als intermediair tussen God en de mensen
4. Zon – Op de berg met Petrus, Jacobus en Johannes, ook hier Gij zijt mijn geliefde zoon (Matth. 17:5) God en Jezus zijn één; ware Zelf; waarheid en eenheid

Vergelijking van Vedische traditie en de filosofie van Christus

Er is veel overeenkomst tussen Hindoeïsme en Christendom, die beide dezelfde stapsgewijze ontwikkeling hebben doorgemaakt: van natuurgodsdienst naar monotheïsme, meditatie/reflectie en ten slotte zelfonderzoek en zelfkennis. Zie ook de 4 mahavakya's (Aham Brahmasmi=Ik ben Brahman; ayamaatmaa Brahma=Dit Zelf is Brahman; prajnaanam Brahma=Brahman is bewustzijn; tattvamasi=Dat zijt Gij) die ieder hun Christelijke variant kennen. (Zoals Gij zijt mijn geliefde zoon en Ik en de Vader zijn Een)

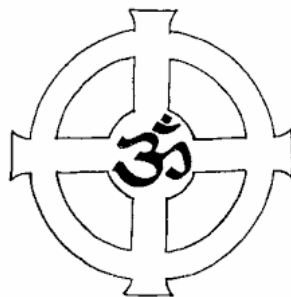
Upanishads komen uit tijd van overvloed. In de tijd van Christus was er veel strijd. Daarmee is een belangrijk verschil ontstaan: de aandacht van Christus voor de naaste, de sociale problematiek, die pas 100 jaar geleden ook in het Hindoeïsme aandacht heeft gekregen. Mede vanwege het voorbeeld en de toenemende invloed in India van het Christendom.

In het Hindoeïsme heeft men de reïncarnatie en het karma ontwikkeld als oplossingen voor de sociale problematiek. Ongeluk was gevolg van eigen handelen in het verleden en legitimeerde onverschilligheid (geen verplichting) bij de anderen.

Jezus wijst karma expliciet af (barmhartige Samaritaan). Blinde medemens is ook manifestatie van God, biedt anderen de kans hun goddelijke kwaliteiten te laten ontluiken: Ontmoet God in je naaste!

Br. John vat de vergelijking van de Vedische traditie en de visie van Christus samen in het volgende schema:

	Vedische visie	Visie van Christus
1.	Eén God	Eén God
2.	Universele aanwezigheid van God	Universele aanwezigheid van God Ik ben de manifestatie van God
3.	Schepping als manifestatie van God	Schepping als emanatie of manifestatie van God
4.	Atman en Brahman Menselijk bewustzijn (Atman) is Een met Brahman	Ik en de Vader zijn één Nieuw menselijk bewustzijn – Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven
5.	Vier staten van bewustzijn	Vier verschijningsvormen van Jezus

Bergrede

In het Oude Testament (OT) is sprake van het eerste verbond (Mozes, Tien Geboden) tussen God en de mensen en wordt een tweede verbond t.z.t. aangekondigd. In het OT is God telkens aan het woord; in het NT slechts tweemaal. In het OT spreken profeten ("woord van de Heer"), in het NT Jezus ("dat zeg ik jullie"). In het OT is God een belonende en bestraffende autoriteit, die onderdanigheid eist van wil en verstand; in het NT legt God met een nieuw verbond de wet in het hart van de mensen.

Jezus personifieerde dat nieuwe verbond. Hij zei nadrukkelijk dat hij niet gekomen was om de Wet af te schaffen, maar om die te vervullen. Hij geeft geen geboden, maar laat de mens zien wie hij is. Hij brengt geen nieuwe religie. In zijn zelfkennis brengt hij God aan het licht. Hij zei: 'Ik ben de weg, de waarheid en het leven'. Maar iedereen is de zoon of dochter van God. Elk mens kan zeggen: ik ben de weg, de waarheid en het leven. Hij zegt niet alleen 'Ik ben het Licht', maar ook jullie zijn het Licht, dat je niet onder de korenmaat moet laten schijnen. Jullie zijn het zout der aarde.

Jezus geeft stem aan de God van vrijheid en stilte. Mozes schreef in steen, Jezus in zand! Hij volgt niet iemand uit het verleden; vraagt ons zelfs niet Hem te volgen. Wat Jezus zegt moeten we niet in stenen tafelen beitelen; het is een uitnodiging tot nieuw leven: kom tot inkeer!

Rijk Gods

Het Rijk Gods vraagt om een spiritualiteit die de spiritualiteit van de religie te boven gaat. Religies zijn nodig als groeistap, maar belemmerend voor verdere groei omdat zij zich tussen God en de mens plaatsen en verdeeldheid creëren. In het Rijk gaat het eerst om God, dan om mensen, die groter zijn dan religie, en dan pas om religies, die de mens ten dienste staan.

Er is diepe vreugde als we ons bestaan-in-tijd overstijgen. Rijk Gods is veel groter dan onze individuele en collectieve identiteit. Zie de parabels van (1) de schat in de akker (we geven de begrenzing van onze individualiteit op), (2) de koop van de éne parel (positief afzien van het eigen begrensde) en (3) het visnet, getrokken door het meer (keuze voor de grote vis). Deze ontdekking van het grote in onszelf, het te boven gaan van onze begrensdeheid, dat is tot inkeer komen (repent).

N.B. Het Thomas-evangelie geeft hier een zuivere versie van; in de officiële bijbel heeft de vroege kerk hier 'hemel en hel' toegevoegd, waar Jezus zich niet over uitsprak.

Kwaad is nooit absoluut, maar relatief (tijdelijk); het absoluut goede bestaat wèl.

Br. John vertelde een **anekdote over ontmoeting van Ego met God**:

Op enig moment houdt God audiëntie. Daar verschijnt Ego die nogal nukkig en verdrietig rondloopt. God vraagt waarom Ego zo verdrietig is, waarop Ego antwoordt: "hoe zou U zich voelen wanneer zoveel mensen erop uit zijn om je weg te krijgen, te vernietigen, te doden". God trekt zich het lot van Ego aan en vraagt of hij iets kan doen. Ego zegt: "Kunt U ervoor zorgen dat de mensen hiermee ophouden", waarop God antwoordt: "Het spijt me, maar daar kan ik niets meer aan veranderen. Is er iets anders waarmee ik je kan helpen?". Ego heeft een voorstel: "Kunt u er dan voor zorgen dat de kracht en de energie waarmee de mensen mij proberen weg te krijgen, voor mij voedsel wordt zodat ik niet verhonger?". "Dat is goed" antwoordt God maar realiseert zich dan dat dit misschien wel eens gevaarlijk kan worden. Hij voegt er snel aan toe: "Maar op één voorwaarde. Zodra de mensen ophouden met jou te bestrijden en ze je niet meer dood willen hebben, dan zul je verdwijnen". Waarop Ego triomfantelijk antwoordt: "Akkoord, want dat zullen ze toch nooit doen".

Hierna gaf broeder John aan dat er maar één weg naar God is en dat is niet via religie of overtuiging, niet via studie of wat dan ook maar via zuivering van het Ego.

N.a.v. vragen:

- Toenemende **atheïsme** is een kans; biedt ruimte voor implementatie van het Nieuwe Testament. Geloofssystemen parasiteren op mensen; beperken hun vrijheid. Kerken worden dan meer functioneel als plaats waar gelijkgestemden samenkomen en samen vieren.
- **Eucharistie** is niet alleen aan de orde in de eredienst/mis maar zou ook plaats kunnen/moeten vinden in de voortdurende ontmoeting met medemensen. De eucharistie in de mis is om ons hieraan te herinneren.

Overpeinzing

door Maria van den Hamsvoord

Ik geloof dat God boven ons verheven is en niets nodig heeft; Hij stelt geen enkel doel. Het zijn wij die God nodig hebben.

De god van de kerk stelt doelen en regels. En dat is fijn want dat geeft ons houvast. We kunnen ons ergens aan meten. We hebben het nodig te weten dat God een bedoeling heeft met ons zoals wij het ook nodig hebben om betekenis te geven aan ons handelen want anders zouden we ons verloren voelen. En zoals wij het ook nodig hebben dat er andere mensen zijn, dat wij bevestiging krijgen van wie wij zijn, dat wij richtlijnen hebben hoe het goed te doen, enzovoort. We tobben heel wat af. Daardoor denken wij dat wij veel weten. We hebben overtuigingen die wij als 'waar' aannemen. En als iemand daar iets van zegt dan kunnen wij behoorlijk in onze wiek geschoten zijn.

Hoe zou het zijn als wij het allemaal niet zo zeker weten? Hoe zou het zijn als wij tegen een ander zeggen dat we geraakt zijn: ik weet het niet, ik voel me geraakt. Hoe vaak zeggen wij 'ik weet het niet'? Dit te zeggen is heel krachtig. Het maakt ons menselijk maar het voelt veiliger om wel een antwoord te weten, wel een oordeel te hebben want dan hebben we een houvast. Het zeggen dat we het 'niet weten' voelt kwetsbaar. Als we geen antwoord hebben, worden we dan wel serieus genomen? Worden we dan niet uitgelachen? Je moet toch ergens een mening over hebben!

We zijn gek op dieren die er onvoorwaardelijk voor ons zijn, die geen oordeel hebben, die ons komen troosten als we verdrietig zijn. Voor mensen die dieren hebben, is deze onvoorwaardelijkheid, ontroerend en hartverwarmend. Er zijn veel mensen die bang zijn voor andere mensen, om gekwetst te worden en voor hun oordeel. Dieren zijn betrouwbaar want ze kwetsen niet.

De natuur is altijd in beweging, altijd strevend en bezig iets voor te brengen net als mensen. Anderzijds is zij in haar streven oneindig en voortdurend in herhaling: de zee spoelt eindeloos haar golven aan het strand. De zee weet niet waarom zij dat doet. Tussen het bezige en het vaak schijn-weten van mensen, en het eeuwige echte weten van het goddelijke, staat de natuur die niet weet waarom; zij doet.

Ik denk dat wij veel kunnen leren van de natuur en van een God die niets nodig heeft; Een God die is, zonder oordeel, onvoorwaardelijk. En ondertussen is het mij duidelijk dat God mij vormt wanneer ik mij daaraan over durf te geven: ja, God vormt mij. God kent het antwoord en ik niet want ik weet niet wat mij morgen staat te gebeuren en wat mij pijn zal doen of mij blij zal maken. Mij wapenen daartegen is mij ook wapenen tegen God. Maakt mij dat dan een willoos mens? Nee, ik ben geen wil- en doelloos mens maar een mens die open staat voor mogelijke antwoorden die niet van mij komen en die ik zelf niet kan ontdekken. Ondertussen kan ik mijn verstand gebruiken, wetend dat mijn hart ook andere

dingen nodig heeft.

Naar mijn idee zijn wij niet gekomen om het mysterie van het leven te doorgronden. Wij zijn geroepen door God om het mysterie te dienen. Het leven is groter dan mijn (en ons) persoonlijke leven. Er is geen mens die zichzelf ontwerpt.

Basisbegrippen Christelijke mantrameditatie (III): de rol van het ego

Toine van Os

Inmiddels zijn we toe aan het derde onderdeel van een reeks van 6 artikelen die de praktijk van de mantrameditatie omschrijven, deze van commentaar voorzien en in een bredere context plaatsen. Met als doel dat kennis daarvan je helpt de discipline van meditatie verder te ontdekken, dieper daarin door te dringen en mogelijke misverstanden of onduidelijkheden over de praktijk weg te nemen.

De onderwerpen zijn:

- I wat is meditatie; wat is mantrameditatie
- II hoe te mediteren met een mantra
- III de rol van het ego
- IV hoe werkt de mantrameditatie, het proces
- V waarom meditatie?
- VI Christelijke meditatie; relatie met gebed, WCCM.

Het geheel is ook in boekvorm uitgekomen, in de zin dat zij samen een hoofdstuk 'Christelijke mantrameditatie' vormen in het boek 'Christelijke meditatie, theologie en praktijk'. (*Handboek christelijke meditatie, Vertrekpunten, wegen en vruchten, Onder redactie van Lex Boot, Boekencentrum, Tweede druk 2012, 302 pp*)

III De rol van het ego

Wanneer je gaat mediteren en je de ogen sluit, blijft in eerste instantie de aandacht, ik zou zeggen uit de macht der gewoonte 'naar buiten gericht'.

Omdat de 'buitenwereld' gedurende het mediteren niet goed toegankelijk is (je zit immers met de ogen dicht) ontstaat als vanzelf de neiging om 'in de geest te gaan kijken', in plaats van de aandacht bij de mantra te houden.

Vanuit het oogpunt van ons diepe, ware zelf, van diegene wie de aandacht richt, is niet alleen de buitenwereld 'buiten' maar behoort ook de geest tot het 'buitengebied'. Wanneer je de menselijke geest voorstelt als de binnenkant van een bol en de waarnemende mens als het centrum daarvan, projecteert de geest haar inhoud op de binnenkant van die bol.

De ideeën, verbeeldingen, herinneringen en andere gewaarwordingen zijn alle uitingen van ongerichte verbeeldingskracht van de menselijke geest. De gerichtheid op deze fascinaties weerhouden ons in contact te zijn met de diepere lagen in ons wezen. Dit geldt overigens zowel voor de tijd van de meditatie als voor de tijd daarbuiten.

Het meditatieproces is in dit opzicht een letterlijk 'bekeringsproces' waarbij een omkering plaats vindt van de gerichtheid van 'buiten' naar 'binnen'. Dus van de steeds veranderende invulling die aan 'ik ben'

gegeven wordt naar het naakte 'er te zijn'. 'Van' de binnenkant van de caleidoscopische binnenzijde van de bol 'naar' het onbeweeglijke middelpunt daarvan.

De voortdurende verbeelding die in de geest plaatsvindt, fungeert als een dunne film of grenslaag tussen 'wie wij zijn' en onze God en de wereld om ons heen.

Doorheen die film kunnen wij niet heen 'breken' hetgeen voor ons een isolement en afgescheidenheid betekent: het afgescheiden ego. Indien de grenslaag krachtig is en weinig transparant, leeft de mens alleen in en voor zichzelf en herkent hij zelfs de ander niet als betekenisvol wezen. Zijn gevoel van 'ik ben' is dan nooit blanco en transparant maar is voortdurend gerelateerd aan en bepaald door de beelden die de mens van zichzelf en zijn buitenwereld creëert.

Je zou kunnen zeggen dat de mens, indien de geest niet enigermate onder beheersing blijft, met zijn ongerichte verbeeldingskracht op die film een doorgaande theatervoorstelling projecteert van de verbeelding van zichzelf en van de wereld om zich heen.

De functie van ons ego zou zich moeten beperken tot het bieden van een context, een denkraam die de verhouding tussen de mens en zijn God en omgeving definieert en faciliteert. Doorgaans is aan dit natuurlijk ego echter geassocieerd een onsamenhangende vergaarbak van herinneringen, beelden en fascinaties die we allemaal, per abuis wel te verstaan, als attribuut van 'onzelf' beschouwen. Dit kan zo ver gaan dat niet alleen alle kwalificaties van lichaam en geest worden opgehangen aan dat ego ('ik ben ziek; ik ben mooi; ik ben slim, ik ben vergeetachtig') maar zelfs zaken daar geheel buiten liggen: 'ze reden tegen 'me' aan en toen had 'ik' een deuk'.

Het Sanskrietwoord voor 'ego' is 'ahankara'. Dit is een samentrekking is van het woord 'aham' (het zuivere en ongedifferentieerde 'ik ben') en 'kara' hetgeen betekent 'die handelt'. Het is dus de vereenzelviging van 'ik ben' met hetgeen alles wat de geest en het lichaam in werking zet en houdt, dat tezamen het 'ego' oplevert¹.

Het oningevulde, zuivere gevoel van bestaan ('ik ben') wordt verbonden met dat ego ('ik ben die en die, zus en zo, en heb de eigenschappen X, Y en Z, waaronder een lelijke deuk in mijn spatbord'). Doordat het ego door de aandacht die deze fascinaties krijgen, de kracht van bewustzijn ontvangt, lijkt het bijna alsof het een bestaan en bewustzijn in zichzelf heeft.

Het onvolwassen ego wordt door deze aanklontering van ideeën, overtuigingen, herinneringen etc. gefragmenteerd tot ontelbare, met elkaar conflicterende ideeën (het legioen zoals omschreven in Marcus²) en 'ikjes' die samen de eerdergenoemde onsamenhangende vergaarbak vormen. Omdat ze echter één voor één de aandacht op zich gericht krijgen, valt deze onsamenhangendheid niet op.

¹ De hedendaagse Metropoliet Kallistos schrijft over de relatie tussen het 'eigen handelen' en gebed het volgende: *'Waarachtig innendig gebed betekent ophouden met praten en luisteren naar de woordloze stem van God in ons hart; het betekent ophouden met de dingen uit onszelf te doen en zich aansluiten bij Gods handelen. Aan het begin van de Byzantijnse Liturgie (...), gaat de diaken bij de priester staan en zegt: 'Het is tijd voor de Heer om te handelen'.* Kallistos van Diokleia, 2007, 10.

² Marcus 5:13.

De meditatie als oefening stelt ons in staat de aandacht voor langere tijd en consequent 'weg te trekken' van deze wereld van fascinaties en ons naar een louter aanwezig 'er te zijn' te voeren.

Doordat een afstand wordt gecreëerd ten opzichte van deze fascinaties verliezen ze hun betovering. Er ontstaat een ruimte tussen de mens zelf en zijn gedachten.

Het ego kan hierdoor op orde komen, en zeer vele 'ikjes' zullen hun bestaansrecht verliezen.

De rede wint sterk aan kracht hetgeen zich onder meer uit in een samenhangend geheel van juiste ideeën die de mens behulpzaam is op zijn levensweg. Er blijven vele 'ikjes' over, maar het aantal zal veel geringer zijn en daarmee de gefragmenteerdheid en gespletenheid die dit met zich meebrengt.

'We zeggen, zoals ik zopas al zei: het is in het louterste dat de ziel te bieden heeft, in het edelste, in de grond, ja, in het zijn van de ziel, dat is: in het verborgenste van de ziel. Dat is de functie 'zwijgen', want geen schepsel kwam daarbinnen en geen enkel beeld, noch is de ziel daar kennend, noch heeft zij daaromtrent een voorstelling, noch van zichzelf, noch van enige geschapenheid'³.

³ Meister Eckhart uit: *Mystiek Dagboek*, 2009, 404.

Jaar 4 – lesbrief 16 Je ware naam horen

door Kim Nataraja

We hebben het samenspel tussen het ego, de schaduw en het ware zelf onderzocht en hoe belangrijk relaties zijn om je bewust te worden van je ware zelf en te groeien tot de mens naar Gods bedoeling.

Er is een prachtig verhaal uit de Rabbijnse traditie over het horen van de naam van je ware zelf:

Rabbi Yehuda Loew ben Bezalel was in zijn tijd de voornaamste Rabbi in Europa. Hij was de man die in zijn huis in Praag de Golem, de mensfiguur gemaakt van klei, tot leven wekte door onder zijn tong een stukje papier te leggen waarop de onuitspreekbare naam van God stond.

Op een nacht had Rabbi Yehuda een droom: hij droomde dat hij was gestorven en voor de troon gebracht werd. En de Engel, die voor de troon stond, zei tot hem: "Wie ben je?" "Ik ben de beroemde Rabbi Yehuda van Praag, de schepper van de Golem," antwoordde hij. "Zeg me, mijn heer, of mijn naam in het namenboek van hen die zullen delen in het Koninkrijk geschreven is." "Wacht hier," zei de Engel, "Ik zal de namen lezen van al degenen die vandaag gestorven en in het boek geschreven zijn." En hij las de namen, waarvan duizenden Rabbi Yehuda vreemd in de oren klonken; terwijl de Engel las, zag de Rabbi de geesten van hen wiens naam genoemd werd opgaan in de lichtkrans, die boven de Troon hing.

Uiteindelijk stopte hij met lezen, en Rabbi Yehuda's naam was niet genoemd. Hij huilde bitter en schreeuwde tegen de Engel. En de Engel zei: "Ik heb je naam genoemd." Rabbi Yehuda zei: "Ik heb het niet gehoord." De Engel zei: "In het boek zijn de namen van alle mannen en vrouwen geschreven, die ooit op aarde hebben geleefd, want elke ziel is een erfgenaam van het Koninkrijk. Maar velen die hier komen, hebben nog nooit hun ware naam op de lippen van man, vrouw of engel gehoord. Ze hebben geleefd alsof ze hun naam wisten; en als ze dan genoemd worden om in het Koninkrijk te delen, herkennen ze hun eigen naam niet. Ze herkennen niet dat de poorten van het Koninkrijk voor hen geopend worden. Dus moeten ze hier wachten totdat ze hun naam horen en hem kennen. Misschien heeft ooit iemand hen bij hun werkelijke naam genoemd. Ze zullen hier blijven tot ze stil genoeg zijn om te horen dat de Koning van het Universum zelf hen roept."

Toen werd Rabbi Yehuda wakker en in tranen stond hij op. Hij bedekte zijn hoofd en ging plat op de grond liggen en bad: "Meester van het Universum! Schenk me, dat ik voor ik sterf eenmaal mijn eigen werkelijke naam hoor van de lippen van mijn broeders en zusters."

In onze verdeeldheid denken we dat we weten wie we zijn en wat we hebben bereikt en zo blijven we in het rijk van het ego en horen we nooit onze echte naam.

Het evangelie van Johannes geeft met de ervaring van Maria Magdalena op Pinksterzondag een vergelijkbaar voorbeeld. Zij herkent Jezus niet in zijn werkelijke gedaante. Hier zijn het niet haar verdiensten of trots die in de weg staan, maar haar emoties die haar visie vertroebelen. Laurence Freeman licht toe: “Maria rouwt en lijdt aan de desolaatheid van onomkeerbare afwezigheid.” (blz. 61) Dus herkent ze Jezus niet als ze Hem ziet staan en denkt ze dat Hij de tuinman is. Pas wanneer Hij haar bij haar naam ‘Maria’ noemt, draait ze zich naar Hem om. Dit is het moment van ‘metanoia’ – het verder kijken dan de gewone realiteit naar de ware realiteit. Dan pas herkent ze Hem in zijn spirituele essentie – ‘Rabboeni’ – geliefde meester. Toelichting van Laurence Freeman: “Ze is tot zelfkennis gekomen, eenvoudigweg doordat ze gekend wordt door een ander. Hij kende haar en riep haar bij haar naam. Werkelijke zelfkennis ... komt voort uit relatie. In zo’n relatie voelen we onszelf gekend en geliefd. Het centrum van ons bewustzijn is losgemaakt van de gebruikelijke egoïstische ankers en verplaatst zich naar de ander. Maria ging de weg van totaal verdriet naar zelfverwerkelijking.”

Agenda 2019 / 2020

MvCT

13-15 december Stilteretraite Willebrordsabdij Doetinchem

spreker: Thomas Quartier OSB (nog enkele plaatsen vrij, programma volgt binnenkort).

Maart 2020 Algemene ledenvergadering (datum en locatie volgen nog).

9-11 oktober 2020 Retraiteweekend in Abdij van Postel

WCCM

9 november WCCM landelijke dag, thema: Contemplatief christendom: wat is dat?

Plaats: Oude Lutherse Kerk Amsterdam 10.00-16.00. Leiding: ds Marieke Brouwer:

zie: [www.wccm.nl /event/landelijke-dag-2019](http://www.wccm.nl/event/landelijke-dag-2019).

6-8 december: WCCM adventsretraite Willebrordsabdij Doetinchem, thema: meditatieve liederen en liederen over de advent. Olv Sietze de Vries.

Vacare

5 oktober: Vacare-dag. Bergkerk Amersfoort. Thema: 10 jaar Vacare in beweging.

(<https://www.protestantsekerk.nl/evenementen/vacaredag>).

Mertonvrienden

18-20 oktober 2019: Merton-weekend, Oude abdij Drongen bij Gent; thema: Thomas Merton in gesprek met Zen. Leiding: Kees van den Muijsenberg. Zie website: www.mertonvrienden.nl.

Colofon

De digitale Nieuwsbrief is een uitgave van de
VERENIGING MEDITATIE VANUIT DE CHRISTELIJKE TRADITIE

Website: <http://www.meditatievanuitdechristelijketraditie.nl>

De Nieuwsbrief verschijnt 4x per jaar

Redactie

Joost van Buuren met hulp van Gonja Hikspoors, (j.buuren8upcmail.nl)

Kopij volgende Nieuwsbrief vóór 20 november 2019 naar de redactie

Abonnementen

Prijs per jaargang: € 10 op rekening NL42 SNSB 0785 5700 04
ten name van Meditatie vanuit de Christelijke Traditie

Stuurgroep

Voorzitter: vacature

Joost van Buuren, secretaris

Frieda Haitsma

Stuurgroepmvct@gmail.com

Tel: 06-57 33 63 04

Oproep van de penningmeester

Beste lezer(es), check nog even of je je abonnementsgeld voor deze nieuwsbrief (3- maandelijks) over 2019 al hebt betaald. Het bedrag is € 10 per jaar. We sturen doorgaans geen aanmaningen om onszelf een hoop werk te besparen. We rekenen op je begrip en medewerking.